

TWEEDE LAUREAAT

Christine Maraite, pedagoge aan het Institut der Deutschsprachigen Gemeinschaft für Sonderunterricht in Eupen (Instituut voor Buitengewoon Onderwijs van de Duitstalige Gemeenschap).

« Snoezelen » is een multifunctioneel concept waarin door middel van aangepaste toestellen en een speciale ruimteverdeling zintuiglijke waarnemingen tot stand worden gebracht bij kinderen met een handicap. Ontspanning en welbehagen staan in deze filosofie centraal.

In onze school willen we kinderen en jongeren met waarnemingsstoornissen en zeer zware meervoudige handicaps optimaal opvangen en hun zintuigen op allerlei manieren stimuleren. Met het concept « snoezelen » is dit mogelijk. Dankzij talrijke sponsors zijn we erin geslaagd om dit concept te financieren.

« Snoezelen » wordt sinds de jaren '70 overal ter wereld toegepast. Het begrip komt uit het Nederlands en is een neologisme, gemaakt op basis van « snuffelen » (wat het ontdekken via de zintuigen weergeeft) en « doezelen » (wat staat voor de rust, het zoeken naar een goed gevoel).

Elke mens wordt door zijn zintuigen geleid. De zintuiglijke ervaringen - ruiken, horen, voelen en zien – vermijden en bevorderen de levenskwaliteit. Om deze verschillende ervaringen mogelijk te maken, moeten de ruimten met bijzonder materiaal en een speciale techniek worden uitgerust.

Twee ruimten werden omgevormd tot een « witte kamer », waarin een gevoel van welbehagen heerst. Hier kan men zich volledig ontspannen in een omgeving die de zintuigen lichtjes stimuleert. Een lichtspel met zachte kleureffecten, een watermatras, rustgevende muziek, een hangmat en gekleurde waterzuilen bieden een intens gevoel van geborgenheid en vertrouwen. Door de comfortabele inrichting nodigt deze ruimte ertoe uit om een gemakkelijke lichaamshouding aan te nemen en zich helemaal te laten gaan. Hier mogen kinderen volop genieten! Alles is erop gericht om een innerlijk evenwicht te vinden!

In de « multisensoriële ruimte » staan beweging, ontdekking en creativiteit centraal en worden op talrijke verschillende niveaus gestimuleerd. Zo zijn er onder andere een ballenbad, tactiele wanden en allerlei spellen waarbij een beroep wordt gedaan op de zintuigen. Er worden helemaal geen beperkingen opgelegd en dus kunnen in deze bijzonder dynamische belevenisruimte, met een wel zeer bijzondere optische toets, ook steeds weer nieuwe elementen worden ingebouwd.

In de « snoezelruimte » worden ook ervaringen als het evenwichtsgevoel, het verband tussen lichaamsspanning en beweging en lichamelijke waarnemingen spelenderwijs aangebracht.

Het « snoezelen » is een aanpak waarbij de mens altijd op de voorgrond staat. De behoeften, de wensen en verlangens, de interesse en de desinteresse worden steeds gerespecteerd. Alles staat in het teken van de zintuiglijke expressie en heeft tot doel om een gevoel van welbehagen te scheppen. De evenwichtige omgeving stimuleert niet alleen de motivatie, maar zorgt ook voor een verbetering van de cognitieve functies en het affectieve evenwicht.

De voornaamste doelstelling bestaat erin om optimaal in te spelen op het ontwikkelingsniveau van iedereen. Het gaat hier niet om een therapie en de aanpak is zeker ook niet « zaligmakend ». De begeleider stelt voor, maar legt niets op. Hij is in de allereerste plaats een waarnemer, die vooral goed kan luisteren.

Centraal in dit alles staat het respect voor de persoon, voor zijn ritme en voor zijn keuzes. Er wordt absolute prioriteit verleend aan een dynamische relatie die gebaseerd is op partnerschap, onderlinge communicatie en wederzijds vertrouwen tussen de gehandicapte en zijn of haar begeleider. Dit zijn de bouwstenen van een situatie waarin iedereen zich echt goed voelt.

